

KEN nr 9291 af 15/03/2022 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2022-80-0778

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2022-80-0778

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2022-80-0778

Medier skal ikke hindre tilgængeligheden af artikler om ugebladssagen

En person klagede til Pressenævnet over, at en række medier ikke ville anonymisere eller afindeksere en lang række artikler bragt i perioden fra 2014 til 2021. Artiklerne omtalte alle ugebladssagen, hvor personen var blevet idømt halvandet års ubetinget fængsel for som systemoperatør i en IT-virksomhed at have skaffet oplysninger om kendte personer, som han havde solgt til ugebladet. Pressenævnet fandt ikke anledning til at udtale kritik af medierne. Nævnet lagde vægt på sagens karakter, alvor og omfang sammenholdt med den tid, der er gået. Nævnet lagde endvidere vægt på, at omtalen har væsentlig offentlig interesse, samt at personen i forbindelse med de strafbare forhold, der blev udøvet over en længere periode, udnyttede sin position som systemoperatør.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at TV 2 Lorry har afvist hans anmodning om at anonymisere eller afindeksere et indslag bragt i udsendelsen ”Kont@akt” på TV 2 Lorry samt fire artikler vedrørende den såkaldte ”[Ugeblad]-sag”, idet han mener, at god presseskik derved er tilsidesat. Udsendelsen og artiklerne blev bragt i perioden fra den 19. juni 2014 til den 9. april 2021 af TV 2 Lorry på netavisen tv2lorry.dk.

1 Sagsfremstilling

De påklagede artikler og udsendelse

TV 2 Lorry bragte i perioden fra den 19. juni 2014 til den 9. april 2021 en udsendelse og fire artikler vedrørende [Ugeblad]-sagen med omtale af navnlig [Klager]s straffesag i forbindelse med sagen.

TV 2 Lorry bragte den 19. juni 2014 et indslag med overskriften ”*Krimi: Tystys-kilden afsløret og danskerdrab i Spanien*” i udsendelsen ”Kont@akt”. Indslaget, som varer ca. 5 minutter, er fortsat tilgængelig på tv2lorry.dk med følgende omtale:

”[Journalisten] fra Ekstra Bladet fortæller om ugens kriminalstof”

Af udsendelsen fremgår blandt andet:

” [Tidskode 00:01 – 05:25]

Studieværten: Skandalen om [Ugeblad]s overvågning af kendte danskere ruller stadig. I dag kan Ekstra Bladet nemlig afsløre identiteten på den såkaldte tys-tys-kilde. Og så blev en kvinde i sidste uge dræbt i Spanien. De to historier er på programmet, når det nu er blevet tid til Krimi-torsdag. Og [Journalisten], Krimi-torsdag er sammen med dig fra Ekstra Bladet. Og I har simpelthen... Velkommen på forsiden, kan man næsten sige her. Det er tys-tys-kilden i putter på forsiden i dag. Vil du ikke fortælle, hvad det er for en historie, I har.

[Studieværten står med Ekstra Bladets avis i hånden og viser avisens forside frem, som har overskriften ”Her er tys-tys-kilden” samt et billede af [Klager]].

[Journalisten]: Jamen, vi vælger i dag på Ekstra Bladet at fortælle, hvem tys-tys-kilden er. Vi har jo længe vidst, hvem de andre sigtede i den såkaldte [Ugeblad]-skandale er, nemlig [Person A], [Person B], [Person C] og Aller Medier med flere. Når vi nu vælger at fortælle, hvem tys-tys-kilden er, skyldes det én ting. Nemlig helt kort fortalt, at der er kommet nye oplysninger. Tidligere har vi vidst, at der har været konkret mistanke mod den her mand, han er blevet sigtet, men nu er vi også på Ekstra Bladet kommet på dokumentation for, at han rent faktisk over for Vestegns Politi har bekræftet, at det er ham, der er tys-tys-kilden, og han har gjort de her ting, som han er blevet sigtet for.

Studieværten: Det er noget dokumentation, som I er kommet i besiddelse af. Hvad er det noget for dokumentation?

[Journalisten]: Det vil jeg helst ikke komme nærmere ind på, andet end jeg kan sige, at det er dokumentation, der entydigt bekræfter, at [Klager], som tys-tys-kilden hedder, har bekræftet over for politiet, at han i en periode fra 2008 til 2011 har givet [Ugeblad] oplysninger, som han fik via sit arbejde, og som han blev lønnet for på en månedlig basis.

Studieværten: Hvad er det for nogle overvejelser, I gør jer? For I må have ment, at det her er stærkt nok til at kunne bringe ham på forsiden. Men hvad er det for nogle overvejelser, som I har gjort, når I har siddet med det her dokument og tænkt, at den er stærk nok til, at vi knalder ham på forsiden.

[Journalisten]: Den første overvejelse, som vi altid gør os, før vi offentliggør navn og billede på folk, som er rullet ind i en kriminalsag, det er, hvad det er for en straf, de i sidste ende kan ende med at få. De her sigtelser mod Aller-folk og tys-tys-kilden osv. er nogle ret alvorlige forhold, som kan give op til seks års fængsel, må vi forstå ud fra, hvad politi og anklager har sagt foreløbigt. Så er der selvfølgelig også en anden overvejelse, vi gør os. Det er, at det er en mand, der er blevet kendt som en "kilde" til [Ugeblad]. Nu er det jo sådan som journalist, at hvis man har lovet folk ikke at fortælle, hvem de er, så er de garanteret kildebeskyttelse. Men lige præcis i det her tilfælde med [Klager], vil jeg sige, at han ikke kvalificerer sig til titlen "kilde". Han er ikke en person, der er gået til en journalist, fordi han havde et ønske om at viderebringe nogle oplysninger, som han mente var vigtige. Han er en mand, der er gået ind i Aller-huset og har lavet en aftale om en månedlig aflønning – om det så er for "sorte" eller "hvide" penge, det kan for så vidt være ligegyldigt. Men han har altså mere haft et medarbejderforhold, hvor han løbende har tilvejebragt nogle oplysninger til og med på ulovlig vis. Og sådan en person mener jeg ikke, at man kan kalde en kilde, og derfor skal han heller ikke have kildebeskyttelse.

Studieværten: Han er jo sigtet og ikke tiltalt i den her sag. De her juridiske termer, hvad gør de for jeres overvejelser om at bringe ham?

[Journalisten]: Jamen, man kan sige, at når man er sigtet i en sag, er man jo skridtet videre fra at være mistænkt. Det er også en status, man får, fordi det giver nogle rettigheder, f.eks. ret til en forsvarsadvokat og den slags. Tiltalt er jo skridtet videre i forløbet. Det er, når anklagemyndigheden er færdig med at udarbejde et anklageskrift, som er blevet forkyndt for én, og det næste der sker er, at man skal i retten.

Studieværten: Og det er han altså ikke endnu, blevet tiltalt.

[Journalisten]: Det er han ikke endnu, og det er han ikke, og det er de andre sigtede i sagen heller ikke, fordi der forestår et kæmpe, kæmpe efterforskningsarbejde for politiet.

Studieværten: Som, du mener, kommer til at tage mange måneder?

[Journalisten]: Ja tidligere sager, der handler om datasikkerhed, hacking og den slags, der har vi set, at anklageskrifter kan være otte-ti måneder undervejs. I det her tilfælde er der tale om ikke bare én sigtet,

men flere. Der er tale om et massivt datamateriale, som politiet har konfiskeret eller beslaglagt ude fra Aller Medier, og som de nu mener, at de skal i gang med at gennemse for en lang række oplysninger.

Studieværten: Vi skal lige nå en anden ting, for du har en anden pointe i den her sag. Det er, at pressen er under pres, som du siger. Det får konsekvenser for pressefriheden og kildebeskyttelsen. Hvordan det?

[Journalisten]: Det, vi kan forstå, er, at politiet har været ude og ransage hos Aller Medier, og noget af det, de har taget med sig, er harddiske, servere, mobiltelefoner og andet. Og de har tænkt sig at gå i gang med at gennemse materialet. Det, som vi erfarer fra vores kilder, er, at politiet har lavet en meget lang liste med søgeord, de har tænkt sig at benytte, når de gennemgår det her materiale fra Aller. Og det er altså vel og mærke ikke kun søgeord, der retter sig mod det, som de har mistanke om, at tys-tys-kilden [Klager] har tilvejebragt. Det er meget bredt. Det er også ord som politibetjent, tip og kilde. Det vil sige, at der er en masse uskyldige mennesker, der i tidens løb har tippet [Ugeblad], måske bare med en lille hyggelig historie om, at de har set en kendt på en restaurant eller lignende, som risikerer at blive "outet" som led i den her efterforskning. "

TV 2 Lorry bragte samme dag artiklen "*Derfor afslører Ekstra Bladet tys-tys-kildens identitet*". De øvrige tre påklagede artikler omhandler ligeledes [Ugeblad]-sagen med lignende omtale af [Klager]s straffesag samt de efterfølgende civile søgsmål om erstatning. Det drejer sig om følgende artikler:

- "[Ugeblad] viste [Person D] topløs: Min søn så det i Brugsen" af 4. oktober 2016
- "Tys Tys-kilden fra [Ugeblad] har sagt nej for sidste gang" af 14. oktober 2016
- "Nul erstatning i [Ugeblad]-sag: - Jeg har skyldt mig selv og mine børn at gå hele vejen" af 9. april 2021

[Klager] rettede den 9. december 2021 henvendelse til TV 2 Lorry med anmodning om sletning, anonymisering eller afindeksering af artiklerne og udsendelsen. TV 2 Lorry afviste [Klager]s anmodning. [Klager]s klage over TV 2 Lorry afvisning er modtaget i Pressenævnet den 12. januar 2022.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Anonymisering og afindeksering – punkt B. 8

[Klager] har anført, at TV 2 Lorry har afvist hans anmodning om at anonymisere eller afindekserer udsendelsen og artiklerne.

I den forbindelse har [Klager] navnlig henvist til, at det belaster hans arbejdsmæssige fremtid samt privatliv, at hans navn fremgår ved omtale af [Ugeblad]-sagen.

[Klager] har uddybende anført, at han ikke har haft et "rigtigt" job siden sagens udspring, og at det er særdeles angstprovokerende at blive konfronteret med sagen. Det gælder både i forbindelse med jobsøgning, men også generelt, fordi artiklerne kan søges frem ved en søgning på hans navn.

[Klager] har oplyst, at sagen startede i 2014, at der faldt dom i 2016, og at afsoningen af hans fængselsstraf sluttede for over tre år siden. Ligeledes er de civile sager afsluttet med frifindelse.

[Klager] har endvidere oplyst, at fagbladet Journalisten har imødekommet hans ønske om at hindre tilgængeligheden af artiklerne om sagen ved at anonymisere hans navn og erstatte det med ”tys-tys-kilden”.

[Klager] har anført, at han i forbindelse med TV 2 Lorrys omtale alene var sigtet og ikke tiltalt, og at han kun blev idømt halvandet års fængsel. Han har i den forbindelse henvist til følgende uddrag fra TV 2 Lorrys etiske retningslinjer:

”Navne i kriminalsager

Vi fortæller kun navne på dømte, der er idømt to års ubetinget fængsel og er over 18 år og det i øvrigt er relevant at navngive pågældende. Det betyder også, at vi kun bringer billeder af dømte, der er idømt over to års fængsel.

Vi fortæller kun navne på ”tiltalte” i særlige tilfælde og kun i sager, hvor strafferammen overstiger to års fængsel.

Vi har pligt til, i omtalen af kriminalsager, at oplyse, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke-skyldig. ”

Endelig har [Klager] oplyst, at billedet af ham på forsiden af Ekstra Bladets avis, som blandt andet fremgår af den påklagede udsendelse, er stjålet fra hans daværende LinkedIn-profil.

2.2 TV 2 Lorrys synspunkter

Anonymisering og afindeksering – punkt B. 8

TV 2 Lorry har afvist, at der er grundlag for at hindre tilgængeligheden af udsendelsen og artiklerne.

I den forbindelse har TV 2 Lorry anført, at [Ugeblad]-sagen både havde stor samfundsmæssig interesse, da den kom frem, og i de følgende år hvor den gav anledning til både straffesager og flere civile sager. Sagen er blevet kaldt en af de største medieskandaler i Danmark og har været genstand for stor bevågenhed og massiv omtale i de fleste medier. Hertil kommer, at den har medvirket til en stramning af straffeloven for privatlivskrænkelser, herunder ærekrænkelser, der fremsættes i massemedier.

TV 2 Lorry finder, at kravet om anonymisering og afindeksering (fjerne artiklen fra samtlige søgemaskiner) ikke er rimeligt, idet der, dels ikke er tale om særlig følsomme eller private oplysninger, dels vil en fjernelse af artiklen/anonymisering ikke medføre det for [Klager] ønskede resultat. TV 2 Lorry opfordrer derfor [Klager] til i stedet at henvende sig til søgemaskinerne og dernæst om nødvendigt til Datatilsynet for at få en afgørelse af, hvorvidt han kan kræve, at søgemaskinerne afindeksere hans navn i samtlige artikler, hvori hans navn er nævnt i forbindelse med [Ugeblad]-sagen.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Mads Sandemann, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Nævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle. Spørgsmålet om, hvorvidt eventuelle ophavsrettigheder er krænket ved offentliggørelsen, hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

Det falder ligeledes uden for nævnets kompetence at tage stilling til, om TV 2 Lorrys interne etiske retningslinjer er overholdt. Disse forhold behandles derfor ikke.

God presseskik

Anonymisering og afindeksering – punkt B. 8

[Klager] har klaget over, at TV 2 Lorry har afvist hans anmodning om at anonymisere eller afindekserer udsendelsen og artiklerne med omtale af [Ugeblad]-sagen.

Generelt om punkt B. 8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B. 8.

Medier kan afindekserer, dvs. ændre instruks til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B. 8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Udsendelsen og artiklerne indeholder blandt andet omtale af straffesagen i [Ugeblad]-sagen, hvor [Klager] og seks medarbejdere hos [Ugeblad], herunder journalister og daværende chefredaktør [Person A], blev idømt fængselsstraffe for at have skaffet sig adgang til kreditkortoplysninger om kendte personer.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] i november 2016 blev idømt halvandet års ubetinget fængsel for som systemoperatør hos [IT-virksomheden] at have skaffet oplysninger om kendte personer og solgt dem til [Ugeblad].

[Klager] har til støtte for klagen navnlig henvist til, at det belaster hans arbejdsmæssige fremtid samt privatliv, at hans navn fremgår ved omtale af [Ugeblad]-sagen, og at det ville være tilstrækkeligt at benævne ham som ”tys-tys-kilden”.

Det er Pressenævnets opfattelse, at udsendelsen og artiklerne med omtale af [Klager]s dom indeholder personoplysninger af følsom karakter, der som udgangspunkt må betragtes som værende særlig belastende for [Klager].

Pressenævnet finder imidlertid, at det ikke kan anses for at være en overtrædelse af god presseskik, at TV 2 Lorry har afvist anmodningen om at anonymisere eller afindeksere artiklen omkring fem og et halvt år efter dommens afsigelse. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på sagens karakter, alvor og omfang sammenholdt med den tid, der er gået. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der er tale om forhold af væsentlig offentlig interesse, samt at [Klager] i forbindelse med de strafbare forhold, der blev udøvet over en længere periode, udnyttede sin position som systemoperatør hos [IT-virksomheden].

Pressenævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere TV 2 Lorry for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning om at anonymisere eller afindeksere udsendelsen og artiklerne.

Afgjort den 15. marts 2022